

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
НАУКОВА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «Соборність» (Україна)
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
ПІВДЕННОРОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**Релігія, релігійність,
філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти**

Збірник наукових праць

*(за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
від 25 – 27 грудня 2012 року)*

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ –
Баку – Ніш – Зелена Гура
2012 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ТЕОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
КАФЕДРА ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
КАФЕДРА ЕСТЕТИКИ, ЕТИКИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
ПІВДЕННОРОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

**"Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти"**

Частина I

Збірник наукових праць
(за матеріалами V Міжнародної
науково-практичної конференції
від 25-27 грудня 2012 року)

За загальною редакцією к.філос.н. Журби М.А.

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ – Баку – Ніш

2012

УДК 3(045)
ББК 60Я43
Ф 56

*Рекомендовано до друку Вченою радою
(Хідноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(протокол № 4 від 27 грудня 2012 р.)*

Редакційна колегія

Гужва О.П., доктор філософських наук, професор УкрФЯЗП (Україна)
Гусейнов Санит Яхья оглы, доктор філософських наук, професор ІФСП (Азербайджан)
Журба М.А., кандидат філософських наук, ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна) (керівник)
Захарків М.Р., кандидат історичних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ільченко В.І., кандидат педагогічних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ісаєв В.Д., доктор філософських наук, професор СХУ ім. В. Даля (Україна)
Йованович Предраг, професор Університета м. Ніш (Сербія)
Касьянова В.О., кандидат економічних наук, доцент ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Коренюгина Т.Ю., кандидат психологічних наук, доцент ПФДПТУ ННП (Росія)
Кузьміченко І.О., старший викладач ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Лугуценко Т.В., кандидат філософських наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Павлов С.В., кандидат географічних наук, доцент ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Проценко В.О., кандидат історичних наук, доцент ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Поліщук О.П., доктор філософських наук, професор ЖДУ ім. І. Франка (Україна)
Сапенко Роман, доктор габлітований, професор Зеленогурського університету (Польща)
Устименко-Косоріч О.А., кандидат мистецтвознавства ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ухов О.С., кандидат філософських наук, доцент ІХТ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Щербанова Л.І., доктор соціологічних наук, професор ПФДПТУ ННП (Росія)

Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наукових праць / за заг. ред. к.філос.н. Журби М.А. – Частина І. – Луганськ: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2012. – 304 с.

Збірник містить матеріали учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти». У збірці здійснюється багатоаспектний аналіз трансформації сучасної культури, духовності в інформаційному просторі з урахуванням специфіки й соціальної динаміки філософії, етики, естетики, мистецтва, психології, педагогіки, соціології, економіки, політики і права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів та студентів.

УДК 3(045)
ББК 60Я43

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат та інших відомостей.

© ІХТ СХУ ім. В. Даля, 2012
© Колектив авторів, 2012

КЛИМОВА О.І., ПОЛЩУК О.П. _____ 251

Сприйняття природи як уособлення образу вічної жіночості у контексті сталого розвитку суспільства: етико-культурологічний дискурс

МУДРАК В.І., ПРИЙМАК О.Г. _____ 253

Вплив дисциплін гуманітарного циклу в ВНЗ на формування у студентів національної свідомості, духовності і культури в умовах сучасного інформаційного суспільства

ПАВЛОВ С.В. _____ 258

Релігійно-географічна сфера

САВИЧ А.В., ЧЕРНОВОЛ Л.И. _____ 264

Роль историко-экологической среды в формировании информационной культуры инженера в современном социуме

СОБОЛЕВА А.А. _____ 267

Жизнетворчество как выход из паттернов «спящих» людей

ШУЛИКА М.В. _____ 270

Духовність народної іграшки у культурі дитинства: традиціонізм і сучасність

Віртуальна реальність: онтологічні, антропологічні та метафізичні аспекти

ЛУГУЦЕНКО Т.В. _____ 274

Информационное общество – новый тип организации культурного пространства человека

МАЛОВИЦЬКА Л.Ф., КОНДРАТЮК М.А., КУЗЬМЕНКО І.А., ЯНОВСЬКА К.О. _____ 277

Арт-технології 3D як ознака сучасності: ігри-містифікації Homo virtualis

МАЛОВИЦЬКА Л.Ф., ЛИСЕЦЬКА Ю.В. _____ 280

Віртуальні музеї у культурі постінформаційного суспільства: гносеологічний та аксіологічний аспекти

МАЛЮВИЦЬКА Л.Ф., БЕЗВЕРХА О.Д., КУЗЬМЕНКО О.А. _____ 283

Віртуальна мегацерква high-tech у онлайн-просторі: морально-етичні імперативи нової глобальної релігії

ФАНДЄЄВА Г.К. _____ 287

Феномен віртуальної реальності: загальна характеристика

ЩЕЛУПАХІНА К.М. _____ 290

Філософсько-антропологічні проблеми віртуального простору: форми та стилі інтерактивної взаємодії як чинники творення «нової» ідентичності

творця-містифікатора, актора, здатного перетворювати світ за власними уявленнями, проектами, – з метою особистісного самоутвердження у статусі Homo creator – людини-творця, який завжди був найбільш притаманний її духовній природі.

Література

1. Носов А. Виртуальная психология / Н. А. Носов – М.: Аграф, 2000. – 432 с.
2. Батлер Дж. Психика власти: теории субъекции / Джудит Батлер. – Харьков: ХЦІІ; СПб.: Алетейя, 2002. – 159 с.
3. Бауман З. Индивидуализированное общество / Зигмунт Бауман [ред. пер. сангл. В. Л. Иноземцев]. – М.: Логос, 2002. – 326 с.
4. Емепин В.А. Информационные технологии в контексте постмодернистской философии: дис. кандидата философских наук: 09.00.11. В. А. Емепин. – М.: МГПУ, 1999. – 237 с.
5. Иванов В. В. Избранные труды по семиотике и истории культуры. – Т. I–II. – М.: Языки русской культуры, 1998-2000. – 462 с.
6. Марійко С. В. Людина віртуальна: у пошуках ідентичності [WWW document] URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gileya/2009_25/Gileya25/F8_doc.pdf (7 лютого 2010 р.)
7. Постмодернизм и культура. – М., 1991. – 64 с.

Маловицька Л.Ф.,

*старший викладач кафедри естетики, етики та образотворчого мистецтва
Житомирського державного університету ім. Івана Франка,*

Лисецька Ю.В.,

*студентка ІНІ іноземної філології Житомирського державного
університету ім. Івана Франка*

Україна, м. Житомир

Віртуальні музеї у культурі постінформаційного суспільства: гносеологічний та аксіологічний аспекти

Музеї є великими сховищами загальнолюдських цінностей культури. Храмами Муз називали давні греки зібрання рідкісних наукових та мистецьких предметів. З XIX століття основними напрямками музейної діяльності є культурно-освітня та науково-дослідна діяльність, а у наш час додається ще й педагогічна робота. Включення у образно-чуттєвий світ музейного простору дозволяє розглядати музей як особливу навчальну інституцію, в якій людина набуває навичок спілкування з минулим

тазнаходить способи його інтерпретації в наш час. Тому в сучасній культурі змінюються науково-методологічні засади музеєзнавства: пропонується розглядати музей як навчальний і виховний заклад. Водночас значний практичний досвід, накопичений музеями, потребує подальших заходів в його теоретичному осмисленні.

Пафос раціонального мислення, утворивши універсальне наукове знання, поступається місцем різноманітним семантико-знаковим системам. За думкою М. Фуко, перехід від класичної епістемі до сучасної пов'язаний з інакшим розумінням ролі «простору», «часу» та «історії». Саме музей констатує новий простір для осмислення світової суспільно-історичної динаміки, але одночасно презентує сучасну епістему, що позначає розкол, який відбувся між буттям і уявленням. Сьогодні музей намагається стати експертом і модератором навчальної стратегії комунікативно-діалогових технологій у формуванні суспільних інтересів [1].

Загальновідомо, що музеї – це безцінні сховища найкращих надбань духовної та матеріальної культури людства від давнини до сучасності. Недарма серед визначних пам'яток світу перше місце належить музеям: Третьяковській галереї та Музею образотворчого мистецтва імені О.С. Пушкіна у Москві, Ермітажу – у Санкт-Петербурзі, Лувру – у Парижі, Британському музею – у Лондоні тощо. Тому не дивно, що коли людина приїжджає до будь-якої країни чи міста, прагнучи закарбувати у пам'яті його неповторний образ, то спочатку вона шукатиме музеї, бо саме там відчує подих історії та культури, зможе замислитися, зосередитися, майже доторкнутися вічності.

Не завжди в людини є можливість побачити інші країни та помилуватися їх пам'ятками. Але завдяки спеціальним інтернет-сервісам відвідати відомі музеї світового значення можна, не виходячи з дому – сьогодні Інтернет перетворюється на важливу частину культурного життя. З кожним роком у світовій мережі з'являється численна кількість віртуальних сервісів на зразок Google Maps, які дозволяють не тільки здійснювати тривимірні подорожі по різних містах і країнах світу, а й отримати у музейних медіапроектах своєрідний «ефект присутності» і на власні очі побачити найкращі світові мистецькі галереї, собори й храми. Причому, здійснювати такі віртуальні «вилазки» можна як за допомогою комп'ютера, так і смартфона. На відміну від реального подорожування, віртуальні екскурсії не вимагають величезних грошових витрат, непотрібно штовхатися серед натовпів туристів, намагаючись ближче роздивитися твори світового мистецтва. Крім того, медійні технології дозволяють ознайомитися з експонатами з запасників та приміщеннями, які в реальному музеї відвідувачам недоступні. Художня якість панорам, виконаних у високій цифровій якості, приголомшлива: вона сприяє якісно-детальному дослідженню прекрасних творів світової культури.

Отже, виникає нова інституція, так званий віртуальний музей, що існує у глобальній інформаційно-комунікаційній мережі Інтернет, – завдяки об'єднанню інформаційних і творчих ресурсів для створення принципово нових віртуальних продуктів: віртуальних виставок, колекцій, віртуальних версій неіснуючих об'єктів тощо. Сьогодні в Інтернеті склалися три види віртуальних музеїв:

- віртуальні експозиційні галереї або окремі тематичні виставки, що є цифровими аналогами реальних експозиційних залів, колекцій та виставок відповідного музею (вони репрезентовані на веб-сайті цього музею);

- віртуальні музеї «другого покоління», створені шляхом суміщення масштабних міжмузейних колекцій та експозиційних галерей; такі музеї поєднують у собі цифрові зображення реальних пам'яток, що зберігаються й експонуються у сотнях різних музеїв, розкиданих по всьому світу;

- музеї віртуального мистецтва net-art – мультимедійного мистецтва, художніми засобами якого є сукупність візуальних та акустичних образів, анімації, тексту, графіки, алгоритмізованої естетичної взаємодії різного роду додатків і програм, що втілюють авторський задум з метою демонстрації Інтернет-мережі [2].

Музеї сучасної доби використовують сайт як інструмент PR. Найбільші музеї світу досить швидко оволоділи технологіями «віртуальних екскурсій», застосовуючи меню Explore the Museum. Користувачі тепер можуть «ходити» по галереях, обираючи цікаві для них твори мистецтва, читати інформацію про них або детально розглядати фотоілюстрації шедеврів у надвисокій якості. Інформаційна веб-сторінка сайту анонсує текстове ознайомлення з певним мистецьким твором та пошук на сайті загальнотворчої спадщини художника, адресує до відеороликів про мистецьке явище на YouTube, пропонує прослухати відповідні тематичні аудіофайли. Наприклад, сидячи вдома, можна відвідати Кремль, а віртуальний музей Ермітажу відкриє одну з своїх більших експозицій цифрової колекції з високою роздільною здатністю, яка охоплює більш ніж 350 залів. Екскурсія у Луврі нагадає комп'ютерну 3D-гру: глядач має можливість «пересуватися» по залах віртуального музею, отримуючи повноцінну інформацію про всі музейні артефакти. Також цікаво відвідати віртуальний музей Білого будинку у Вашингтоні з описом усіх приміщень, фотографіями інтер'єрів і навіть з 3D-зображенням Овального кабінету. Віртуальний Британський музей дозволяє навіть з повільним Інтернетом побачити зали Єгипту, Японії, Латинської Америки, Азії та Європи – для цього зовсім непотрібно знати англійську мову, адже на сайті пропонується супровід з перекладом багатьох мов світу. Одним з найвідоміших віртуальних музеїв світу є Нью-Йоркський Музей рухомих зображень, який пропонує пізнати історію створення кінопродукції й

еволюцію камери – від часів заснування Голівуду до радянського кіно: рівень художньо-естетичного оформлення представлених залів вражає відвідувача неперевершеним дизайном і вишуканою красою експозиції [3]. Англomовний ресурс Armchair-travel (www.armchairtravel.com) заохочує до інтерактивних «мандрів», які дозволяють ознайомитися з архітектурними перлинами світу: Тадж-Махалом в Індії, Королівськими ботанічними садами Кью у Великобританії або собором Святого Павла у Лондоні [4]. Вітчизняні веб-проекти, що належать до категорії віртуальних музеїв чи віртуальних галерей, також допомагають людям з усіх куточків планети отримати цікаву й плідну інформацію про найвидатніші пам'ятки української культури.

Отже, віртуальні музеї є ознакою часу і відповідають вимогам постінформаційного суспільства та сучасних інформаційних технологій, мають перспективне гносеологічне та аксіологічне значення у питанні свідомого формування естетичного смаку та почуття поваги до культурної спадщини людства.

Література

1. Музейная эпистема: Сб. статей / Под ред. А.А. Никоновой. – СПб., 2009. – С. 3-4.
2. http://uk.wikipedia.org/wiki/Віртуальний_музей
3. <http://gsmkiss.webukr.net/2011/08/06/віртуальні-екскурсії-музеями-світу/>
4. http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?teper_virtualni_muzeji_vidkrivayut_svoi_dveri&objectId=71470
5. Малов В.Г. Музеи. – М.: СЛОВО/SLOVO, 2000. – С. 4.

Маловицька Л.Ф.,

*старший викладач кафедри естетики, етики та образотворчого мистецтва
Житомирського державного університету ім. Івана Франка,*

Безверха О.Д., Кузьменко О.А.,

*студенти ННІ іноземної філології Житомирського державного
університету ім. Івана Франка*

Україна, м. Житомир

**Віртуальна мегацерква high-tech
у онлайн-просторі: морально-етичні імперативи нової
глобальної релігії**

Однією з найважливіших змін в соціально-релігійному житті початку ХХІ століття є виникнення віртуальної реальності й широке розповсюдження high-tech. Інтернет уподібнюється ноосфері й інколи